

Panun rakinoita

"Nuorten Voiman" alku 40 vuotta sitten.

Hauska yhteensattuma: Muutamia päiviä sitten sain kirjeen kaikkien pohjois-pohjalaisten "nuorten" uskolliselta ystävältä, maisteri Yrjö Wuorentaukselta ja kirjeen mukana pienen julkaisun "Nuoriso", vuodelta 1907, pari päivää sen jälkeen sattui silmiini 40 v:n takaisesta oululaisesta sanomalehdestä uutinen, joka ilmoittaa, että lehtori A. Rantaniemi on oikeutettu omalla vastuullaan Oulun Kirjain-Osakeyhtiössä Oulussa julkaisemaan "Nuori Voima"-nimistä aikakauslehteä, joka Suomen koululaisnuorison äänenkannattajana tulee ilmestymään kerran kuussa, paitsi heinä- ja elokuussa.

"Nuorison" alaotsikkoon on painettu sanat "Suomen koulunuorisoliiton kevätjulkaisu" ja "Nuoren Voiman" alaotsakkeena olivat sen Oulussa ilmestymisen aikoina sanat "Suomen koulunuorisoliiton lehti".

Niin, hyvä lukija, kuinkahan moni teistä tiesi, että "Nuori Voima" — sekin — on perustettu Oulussa, mutta niin vain on asianlaita, sillä vieläpä nykyisinkin ilmestyy Nuoren Voiman Liiton äänenkannattaja "Nuori Voima" on elimellinen jätke tälle Oulussa kerran taipaleensa aloittaneelle koulunuorison äänenkannattajalle. Tuskin puolitoinen vuotta on kulu- nut siitä, kun asia sattumoisin tuli nimi-merkin korviin, mutta kreivin aikaan, sillä silloin oli juuri valmistumassa pieni

yhteenveto oululaislehdistössä, johon tämä "uutinen" oli hyvin tervetuttu. ¹⁾ Pikakäynti kaupungin kirjastossa antoi lisäviitteitä: lehden perustivat Oulussa Ape Rantaniemi ja Yrjö Wuorentaus, ensimmäi- nittu ensimmäisenä päätoimittajana, ja se ilmestyi täällä vv. 1908—09, sen jälkeen Porvoossa "Suomen koulunuorison äänenkannattajana" ja edelleen Suomen nouse- van polven äänenkannattajana jatkaen vaikutustaan täälläkin hetkellä NVL:n leh- tenä.

Ja nyt lähettää ystävämme Yrjö Wuorentaus nähtäväksi painotuotteen, joka välittömästi on edeltänyt tätä maineeseen sittemmin kohonnutta lehteä. Kuten kirjoittaja, joka tämän "Nuorison" toimitti, mainitsee, ei hänen nimeään todellakaan näy koko julkaisussa, vain kirjapainon merkintä ja vuosiluku ohjaavat oikeille raiteille, samoin kuin koko etusivua kehystävä, koko marginaalin nelionä kiertävä Osk. Jalanderin Kirja- ja Paperikaup- pan ilmoitus. On muitakin ilmoituksia, ympäri maan ja muilla sivuilla ovat luonnollisesti edustettuina muutkin oulu- laiset paperi- ja kirja-alan liikkeet, B. B. Bergdahl ja J. F. Hellman, samoin tunnet- ut oululaistoiminimet Katri Antell, K. Au- ra, Juho Rusko, K. J. Kaurila, L. E. Fabri- tius, Emil Waltasen parturiliike kaup- p.

¹⁾ Oulun lehdet 1829—1946. Julk. PPO:n kotiseutujulkaisussa Jouko IV 1947.

Högstén'in talossa ja W. Dufva. Oululai- suus on vahvasti etualalla, ilmoituksissa, mutta ei niinkään tekstissä. Omalla nimel- lään kirjoittavista on vain Ape Rantaniemi oululainen, mutta hänenkin artikke- linsa koskee koko maata: Opettajan miet- teitä Suomen koulunuorisoliitosta. Wu- rentauksen puumerkkiä ei näy, mutta sen ymmärtää, sillä hän oli silloin vasta abi- turus ja sai samana keväänä, -07, ylioppi- laslakkinsa. Mutta merkittävä asia on se, että mies hän oli jo silloin, sillä hänet oli valit- tu Suomen Koulunuorisoliiton ensimmäi- seksi puheenjohtajaksi ja ylioppilaskir- joitusten jälkeen kierfeli hän ympäri maan liiton asioissa herättämässä kon- ventteja ja puuhaamassa seuraavan ke- sään kokousta. Kun hän palasi takaisin joutui hän kahden kesken itsensä Sakke Westerlundin kanssa, mutta puhuttelu, joka ei toki ollut tarkoitettukaan miksi- kään ranqastukseksi, tilinteoksi vain, päättyi, kirjoittajan sanoja lainatakseni, oikein mukavasti. Kaiken lisäksi sai nuori abiturus tenttiä historian ym. vksi- nään. Niin vain syntyi "Nuoriso" tuon ret- ken tuloksena ja saraavana vuonna aloit- ti taipaleensa "Nuori Voima", josta sit- ten kehittyi eräs kaikkein merkittävim- piä aikakautisia julkaisuja Suomen henki- sen kulttuuriryön rintamassa.

Merkillinen paikka tämä Oulu siihen aikaan, täällä oli tulta ja tuleen puhalta- jia niin, että kateeksi käy uuden polven miehen. Vähätpä nykyiset lieskat suureen maailmaan Oulusta näkivät — hen- gen rintamalla ainakaan. Mutta aika aikaa ku- takin, sanoo jo Raamattu. Yritetään sitä toki meilläkin.